

A bírálóbizottság értékelése

A jelölt értekezése témájául egy korábban alig vizsgált, csekély historiográfiai előzményekkel rendelkező területet választott (A nádori és helytartói intézmény története a 14. század közepétől a 16. század derekáig). Jóllehet munkája vállaltan nem a megjelölt téma kimerítő tárgyalása, a vizsgálat tárgyául választott problémakörök részletes elemzésének köszönhetően számos új felismeréssel, illetve a korábbi vélemények cáfolatával sikerült gazdagítania a tudományt.

A bizottság az opponensi vélemények és a vita alapján a dolgozat erényei közül a következőket tartja kiemelten fontosnak:

1. C. Tóth Norbert a források újszerű, minden elérhető információforrásra kiterjedő elemzésével bizonyította, hogy az Anjou-kor derekától a Magyar Királyság nádorát az uralkodó általában országgyűlésen, vagy legalább a királyi tanács ülésén megejtett választás után nevezte ki.
2. Az uralkodó helyettesítésének gyakorlatát részletes vizsgálat alá vetve, bizonyította, hogy a 16. század dereka előtt a nádorok nem hivatalukból adódóan, hanem mindig királyi felhatalmazás alapján látták el a távol lévő uralkodó képviselőt, továbbá azt is, hogy a kora újkori nádorok birtokadományozási jogköre nem magából a nádori tisztségből, hanem a helytartói jogkörből eredt
3. Az értekezés végleges érvennyel igazolta azt a korábbi gyanút, hogy az ún. nádori cikkelyek, amelyeket korábban Mátyás király uralkodásának végére volt szokás datálni, jelen formájukban nem keletkeztek az 1480-as években, hanem jóval később, legvalószínűbben valamikor az 1540-es években.
4. A dolgozat következtetéseit hatalmas forrásbázis alapján, több évszázadnyi időszakra kitekintően, a hagyományos történeti korszakokon átnyúlva fogalmazta meg, ami nagy mértékben növeli azok szilárdságát és időtállóságát.

Az opponensi véleményekben megfogalmazott kritikai megjegyzések többsége a disszertáció résztémáihoz fűzött észrevételeket és kérdéseket, illetve kiegészítéseket. Érdemi kritika az ún. nádori cikkelyek összeállításának időpontját érintette, amelyet részben a szerző is elfogadott az opponensi bírálatokra adott válaszában.

A disszertáció a magyar középkor- és koraújkor-kutatás figyelemre méltó gyarapodása.

A jelölt számára mind eddigi tudományos működése, mind jelen értekezés alapján az MTA Doktora cím odaítélését a bizottság melegen támogatja.